

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, σας καλωσορίζουν στην σημερινή εκδήλωση που οργανώνουμε σήμερα μαζί με τον Δήμο Λίμνης Πλαστήρα στο Μορφοβούνι και σας ευχαριστούμε πολύ για την ανταπόκριση στην πρόσκλησή μας.

Η υπηρεσία μας στο πλαίσιο μιας εξωστρεφούς και σύγχρονης αντίληψης για το ρόλο της αλλά και την αναθεωρημένη σχέση της με την Κοινωνία, οργανώνει με συμπαράστατη το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα την σημερινή Ημερίδα επιχειρώντας μέσα από σύγχρονες προσεγγίσεις να αναδείξει την αξία του Δημοτικού τραγουδιού στον 21^ο αιώνα και στον επέκεινα χρόνο.

Στόχος της Ημερίδας είναι να επιχειρήσουμε τη χαρτογράφηση της πολυπόικλης παραγωγής με θέμα το Δημοτικό τραγούδι, το οποίο είναι αναπόσπαστο κομμάτι του Λαϊκού μας Πολιτισμού και της συλλογικής μνήμης. Αξιολογούμε σήμερα εδώ ένα στοιχείο της ταυτότητας του ελληνικού Λαού, του οποίου η αξία του έχει διαχρονικά υμνηθεί από τα πρώτα χρόνια του ελεύθερου βίου της χώρας μας, μέχρι σήμερα, ενώ σε κάποιες ιστορικές περιόδους δεν έλλειψε η καπηλεία και η φθινή εκμετάλλευσή του. Επιχειρούμε να χαρτογραφήσουμε το σύγχρονο και μελλοντικό ρόλο των δημοτικών τραγουδιών μέσα σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα και να φωτίσουμε πτυχές και διαστάσεις ει δυνατόν και της μελλοντικής διαδρομής του.

Σε τοπικό επίπεδο θέλουμε να συμβάλλουμε στην συλλογική προσπάθεια που καταβάλλουν οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι και Φορείς του Νομού Καρδίτσας για τη διατήρηση και την αξιοποίηση της Δημοτικής

Παράδοσης. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο Τοπικό Αρχείο Δημοτικής Παράδοσης, το οποίο θα συγκεντρώσει το σύνολο της πνευματικής παραγωγής, δίσκους, βιβλία, κάθε είδους ηχογραφήσεις και καταγραφές τραγουδιών που έχουν γίνει μέχρι σήμερα στο Νομό Καρδίτσας.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε ήδη εξασφαλίσει το πρώτο υλικό, μέσα από την πολύ σημαντική δωρεά του ερευνητή και συγγραφέα κ. Παναγιώτη Νάννου, ο οποίος χάρισε στα ΓΑΚ ολόκληρο το αρχείο του. Μέρος αυτού αποτελεί την έκθεση που συνοδεύει την Ημερίδα και θα έχετε την ευκαιρία να δείτε από κοντά.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι ενώ η Καρδίτσα είναι ένα από τα σημαντικότερα κέντρα Δημοτικής Παράδοσης της χώρας, εν τούτοις δεν έχει αποκτήσει ακόμα ένα σημείο αναφοράς για το ιστορικό και λαογραφικό υλικό που παράγεται. Αποτέλεσμα αυτού είναι ο πλούτος να χάνεται, ή στην καλύτερη περίπτωση αποσπασματικά να διασώζεται σε αρχεία ιδιωτικά, στα οποία η πρόσβαση των ερευνητών είναι πρακτικά αδύνατη. Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος, θα σας θυμίσω την αξία των εκδηλώσεων όπως έρχονται μέσα από μεγάλες διοργανώσεις με διεθνείς συμμετοχές, όπως είναι τα «Καραϊσκάκεια» που συμπληρώνουν σχεδόν 50 χρόνια ζωής. Θα σας θυμίσω και άλλες εκδηλώσεις: τη διεθνή συνάντηση παιδικών χορευτικών συγκροτημάτων, που οργανώνει ο Σύλλογος «Καραγκούνα» τα «Μενελαΐδια», οι «Μέρες Παράδοσης» του Συλλόγου «Απόλλων», οι εκδηλώσεις του Συλλόγου «Πλαστήρας», την ετήσια Γιορτή Δημοτικού Τραγουδιού με το αντιφωνικό τραγούδι και πολλές άλλες εκδηλώσεις το υλικό των οποίων είναι διάσπαρτο. Την συλλογή αυτού του υλικού, την ανάδειξη και προβολή του θα επιδιώξουν τα ΓΑΚ Ν. Καρδίτσας, στο πλαίσιο μιας διαφορετικής από την μέχρι τώρα αρχειακής κουλτούρας που ήθελε τα αρχεία κλειστά και

προσβάσιμα μόνο σε ειδικούς ερευνητές. Σε δεύτερο χρόνο το Τοπικό Αρχείο Δημοτικής Παράδοσης θα συγκεντρώσει υλικό από τη Θεσσαλία, ενώ θα δημιουργήσουμε θεματική βιβλιοθήκη για τη Δημοτική Παράδοση με βιβλία και ψηφιακό υλικό που θα υπερβαίνουν τα τοπικά όρια. Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους είναι ο κατεξοχήν δημόσιος φορέας που είναι υπεύθυνος για την διάσωση των αρχείων και την ασφαλή τους παράδοση στις επόμενες γενιές και έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει το συνδεδετικό κρίκο όλων των σχετικών δραστηριοτήτων των φορέων του τόπου μας. Πιστεύω πως η συντονισμένη προσπάθεια όλων μας προς αυτή την κατεύθυνση θα επιφέρει τους αναμενόμενους καρπούς πολύ σύντομα. Ήδη η αρχή έγινε όπως προανέφερα με τον κ. Νάννο. Είναι ευχής έργο που οι διάφοροι επιστήμονες και πανεπιστημιακοί των Πανεπιστημίων της Περιφέρειας ανταποκρίθηκαν με μεγάλο ενδιαφέρον στην πρόσκλησή μας και αυτό το γεγονός αποτελεί εχέγγυο για την μελλοντική μας συνεργασία.

Τα ΓΑΚ Ν. Καρδίτσας οργανώνουν την εκδήλωση αυτή εδώ στο Μορφοβούνι, πρώτα απ' όλα διότι με το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα ξεκινήσαμε μία σημαντική συνεργασία και ένα μεγάλο τμήμα της δραστηριότητάς μας θα μεταφερθεί στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού, μετά την παραχώρησή του στην Υπηρεσία μας. Συνεπώς, μέρος των δράσεών μας θα γίνεται εδώ στο Μορφοβούνι, αξιοποιώντας τις σημαντικές πολιτιστικές υποδομές όπως είναι η αίθουσα «Αντώνης Σαμαράκης» και το Μουσείο Πλαστήρα. Εξάλλου εδώ στις απολήξεις των Αγράφων είναι ο πλέον κατάλληλος τόπος να μιλήσουμε για το δημοτικό τραγούδι. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι το Μορφοβούνι είναι από τα χωριά με την μεγαλύτερη παράδοση, απόδειξη οι επώνυμοι τραγουδιστές πανελληνίας αναγνώρισης και καταξίωσης μέσα από την

δισκογραφία, όπως είναι ο Γιώργος Νάκος, ο Αντώνης Σκούφης (Αγραφιώτης), ο Σωτήρης Σκούφης.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στους δεκάδες ανώνυμους Βουνεσιώτες που με την καθημερινή τους συνήθεια κατέστησαν το Βουνέσι συνώνυμο του κλέφτικου τραγουδιού. Στο χωριό αυτό αγαπούν το δημοτικό τραγούδι και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι ίσως είναι το μόνο χωριό που έχει κυκλοφορήσει περισσότερους από δώδεκα ψηφιακούς δίσκους, τα 6 αφορούν μονογραφίες, παραγωγές του Παναγιώτη Νάννου και της Χορωδίας του Συλλόγου Μορφοβουνιωτών Καρδίτσας.

Κυρίες και κύριοι:

Τα ΓΑΚ Ν. Καρδίτσας επιχειρούν ένα άνοιγμα στην Κοινωνία και τους Πολίτες. Είμαστε εδώ να συνεισφέρουμε στην διατήρηση της Συλλογικής Μνήμης, στην διάσωση ιστορικών πηγών κάθε είδους, αλλά και να συμβάλλουμε στο Πολιτιστικό Γίνεσθαι του τόπου.

Όλοι μαζί να προκαλέσουμε τη συζήτηση και να διατηρήσουμε ζωντανό το ενδιαφέρον στην κοινωνία μας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να ευχαριστήσω πρώτα απ' όλους τους ομιλητές της Ημερίδας μας, οι οποίοι παρά τη δυσκολία των ημερών και τις υποχρεώσεις τους, έβαλαν το δημοτικό τραγούδι πάνω από όλα και είναι ανάμεσά μας:

Ο κ. Κάσσης Κυριάκος, ποιητής - ζωγράφος που ήλθε από την ιστορική Μάνη

ο κ. Αυδίκος Ευάγγελος, καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο κ. Τσιάνος Κώστας, σκηνοθέτης του Εθνικού Θεάτρου και του ΔΗΠΕΘΕ Λάρισας

Ο κ. Λιάπης Κώστας συγγραφέας – μελετητής Δημοτικού Τραγουδιού

ο κ. Σπανός Κώστας, ιστορικός, ερευνητής, εκδότης του περιοδικού «Θεσσαλικό Ημερολόγιο» από τη Λάρισα

Η κ. Δώδου Μαριάννα, υποψήφια διδάκτωρ φιλοσοφίας από τη Θεσσαλονίκη

Επίσης θεωρούμε ότι έχει τη σημασία της η συμμετοχή νέων επιστημόνων και ερευνητών από την Καρδίτσα, όπως:

η κ. Κοζιού Σόνια, διδάκτωρ εθνομουσικολογίας,

η κ. Σταθοπούλου Κατερίνα, φιλόλογος ερευνήτρια τοπικής λαογραφίας

ο κ. Πεσλής Κώστας ιστορικός ερευνητής τοπικής ιστορίας

και ο κ. Νάννος Παναγιώτης, συγγραφέας – ερευνητής από το Μορφοβούνι

Ακόμα, θέλω να ευχαριστήσω τους Μορφοβουνιώτες Γιολβάνη Δημήτρη, Κατσακιώρη Στέφανο, Κοντοστέργιο Σεραφείμ, Πίτσαβο Δημήτρη και Πίτσαβο Θωμά για τα τραγούδια που θα μας παρουσιάσουν.

Και πάνω απ' όλα ευχαριστώ θερμά την ηγεσία του Υπουργείου μας, του Υπουργείου Παιδείας και ιδιαιτέρως τον Προϊστάμενο των Γενικών Αρχείων του Υπουργείου που μας έκανε την τιμή να παρευρίσκεται απόψε ανάμεσα μας και ενισχύει με την παρουσία του την σημερινή μας προσπάθεια. Μαζί μας παρευρίσκονται και οι προϊστάμενοι των Γενικών Αρχείων Κοζάνης και Τρικάλων και τους ευχαριστώ.

Σας Ευχαριστώ